

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/84/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3814204853
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3814204853.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ivety Martinákovovej v právnej veci navrhovateľa H. J. a.s., so sídlom T., T. XX, O.: XX XXX XXX proti odporcom 1) D. S., bytom T., C. č. XXX, 2) R. S., bytom T., C. č. XXX, obaja zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. C. T., s.r.o., so sídlom Q., H. č. XX, o zaplatenie 19.117,09 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 05. septembra 2014, č.k. 13C/103/2014-53 , takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcom 1/, 2/ náhradu trov odvolacieho konania - trov právneho zastúpenia vo výške 434,32 eur, na účet Advokátskej kancelárie JUDr. C. T. s.r.o., do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa proti odporcom 1/, 2/ domáhal zaplatenia sumy 19.117,09 eur s príslušenstvom. Zároveň podľa § 153 ods. 4 O.s.p. určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku čl. VIII ods. 4 Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 19.08.2004: Dĺžnik, resp. dĺžníci vyhlasujú, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI ods. 2 tejto zmluvy a práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy, v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť. Ak je záväzok zabezpečený ručiteľom, ručiteľ berie na vedomie, že sa voči nemu právo veriteľa nepremlčí pred premlčaním práva voči dĺžníkovi. O náhrade trov konania rozhodol tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcom 1/,2/ na účet právneho zástupcu odporcov 1/,2/ trovy právneho zastúpenia a ostatné trovy konania v sume 1443,25 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Dňa 19.08.2004 medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcom 1/ ako dĺžnikom a odporkyňou 2/ ako spoludĺžnikom, na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 0603602502 bola uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej navrhovateľ poskytol dĺžníkovi a spoludĺžníkovi mimoriadny medziúver vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 eur). Dĺžnik a spoludĺžnik sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,99% ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 96,69 eur, a do nasporenia 35% cieľovej sumy sa zaviazali vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady vo výške 66,39 eur, do 15. dňa v mesiaci. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dĺžnik a spoludĺžnik zaviazali splácať stavebný úver, vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne v pravidelných mesačných splátkach vo výške 165,97 eur. Napriek písomným upomienkam zo strany veriteľa si dĺžnik a spoludĺžnik nespĺnili svoje povinnosti, následkom čoho sa dostali do omeškania. Na základe porušenia dojednaných zmluvných podmienok vyplývajúcich z článku VI. a VII. Zmluvy, navrhovateľ odstúpil listom zo dňa 27.05.2010 od zmluvy a vyzval dĺžníka a spoludĺžníka na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov do 7 dní od doručenia listu. Odporcovia

1/, 2/ na list zo dňa 27.05.2010, ktorý im bol doručený dňa 01.06.2010 nereagovali a navrhovateľovi nezaplatili žiadnu sumu. Vychádzal zo zistenia, že dňa 19.08.2004 medzi navrhovateľom ako veriteľom a odporcami 1/, 2/ ako dlžníkmi, na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. 0603602502, bola uzavretá Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 0603602203, na základe ktorej navrhovateľ poskytol dlžníkovi a spoludlžníkovi mimoriadny medziúver vo výške 500.000,- Sk (16596,96 eura). Dlžník a spoludlžník sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 6,99% ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 96,69 eur, a do nasporenia 35% cieľovej sumy sa zaviazali vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady vo výške 66,39,- eur, do 15. dňa v mesiaci. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník a spoludlžník zaviazali splácať stavebný úver, vrátane úrokov vo výške 4,70% ročne v pravidelných mesačných splátkach vo výške 165,97 eura. Napriek písomným upomienkam zo strany veriteľa si dlžník a spoludlžník nespĺnili svoje povinnosti, následkom čoho sa dostali do omeškania. Na základe porušenia dojednaných zmluvných podmienok vyplývajúcich z článku VI. a VII. Zmluvy, navrhovateľ odstúpil listom zo dňa 27.05.2010 od zmluvy a vyzval dlžníka a spoludlžníka na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov v sume 16.672,- eur. V prejednávanej veci dlžník a spoludlžník napriek výzve, ktorá bola obsahom odstúpenia od zmluvy, svoj splatný záväzok nespĺnili ani len čiastočne. Konštatoval, že predmetná Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 19.08.2004 je spotrebiteľskou zmluvou, i keď bola uzavretá pred vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie a pred prijatím právnej úpravy, ktorá zaviedla inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd za účelom približovania sa práva s právom Európskej únie, musí vykladať hmotné právo účinné v čase vzniku zmluvy, eurokomfortne. V tejto súvislosti, pre porovnanie poukazuje na nález Ústavného súdu ČR z 15.06.2009, I.ÚS 342/2009. Zmluva o úvere (mediúvere) je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku (tzv. absolútny obchod). Ustanovenie Obchodného zákonníka však v čase vzniku predmetného právneho vzťahu neobsahovali ustanovenia o ochrane spotrebiteľa. Zmluva o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 19.08.2004 je i spotrebiteľskou zmluvou. Súd nepopiera úver (mediúver) ako absolútny obchod. V prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva, sa však na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky, by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave, zhoršilo. Na základe vykonaného dokazovania a § 48 ods. 1 a 2, § 54 ods. 1 a § 457 Občianskeho zákonníka dospel súd k záveru, že ak navrhovateľ dňa 27.05.2010 odstúpil od predmetnej zmluvy, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou došlo k jej zrušeniu od začiatku a účastníci predmetnej zmluvy sú si povinný v zmysle § 457 Občianskeho zákonníka vrátiť všetko, čo podľa nej dostali. V zmysle §§ 39, 54 ods. 1, 48 a 457 OZ je nutné konštatovať, že zmluva sa zrušuje s účinkami od začiatku ex tunc (§ 48 ods. 2) a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezodvôdné obohatenie, náhrada škody), účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 OZ. V tomto prípade vzniká právo navrhovateľa domáhať sa od odporcu vrátenia poskytnutého úveru, nie však úrokov za úver zo zmluvy zrušenej s účinkami od jej vzniku. Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovenia Občianskeho zákonníka zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka evidentne zhoršujú jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa o vrátenie plnenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc, postavenie spotrebiteľa zhoršuje, inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa úpravy Občianskeho zákonníku. Nemožno tiež prehliadnúť, že je to navrhovateľ ako dodávateľ, ktorý naformuloval zmluvu a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenia zmluvy o odstúpení aj keď existujú iné inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od momentu jej uzavretia. Ustanovenie Zmluvy, podľa ktorého má spotrebiteľ plniť zmluvné povinnosti aj napriek odstúpeniu od zmluvy je upravené pre odporcu nevýhodnejšie oproti úprave v § 48 v spojení s § 457 OZ. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je v súlade s právom Európskej únie, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľa aj prísnejšie ustanovenia, než aké odporúča Smernica rady 93/13/PHS. Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 O.s.p.) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprímerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života. Vzhľadom na uvedené majú v prejednávanej veci prednosť osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy spotrebiteľského práva, vrátane ustanovení §§ 52 až 54 OZ. Zmluvná podmienka o odstúpení od zmluvy, dohodnutá v čl. VII. bod 1, bod 7 Zmluvy nie je vyvážená a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech dlžníka a spoludlžníka. Objektívne zhoršuje ich postavenie, keď jednostranne zvyhodňuje iba veriteľa, zachováva všetky jeho práva. Veriteľ pritom nielenže text zmluvy vytvoril, ale aj právny úkon odstúpenia od zmluvy

naplnil, aj keď mal na výber iné inštitúty súkromného práva. Klausula o odstúpení nie je ničím iným, ako poistením zachovania všetkých práv veriteľa, vrátane úrokov a poplatkov len s ďalším zvýhodnením, a to o úroky aj za úverové obdobie, ktoré ešte nenastalo. Spotrebiteľ pritom nemá zachované žiadne svoje práva. Vzniká mu však povinnosť jednorazového plnenia, vrátane úrokov. Ide preto o neprijateľnú podmienku (tento právny názor vyplýva napr. z rozhodnutia Krajského súdu Trenčín č. 17Co/50/2012, Krajského súdu Prešov č. 6Co/2/2013). Ako to už bolo uvedené v odôvodnení rozhodnutia, momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bezdôvodné obohatenie), účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia podľa § 457 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ poskytol dlžníkovi a spoludlžníkovi mimoriadny medziúver 16596,96 eur. V čl. VII. bod 7 si zmluvné strany dohodli, kedy nastávajú účinky odstúpenia od zmluvy: dňom doručenia druhej zmluvnej strane, resp. dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte. Odporcovia 1/2/ si odstúpenie od predmetnej zmluvy prevzali dňa 01.06.2010. Účinky odstúpenia od predmetnej zmluvy preto nastali dňa 01.06.2010 a v uvedený deň boli dlžník a spoludlžník povinní vrátiť veriteľovi poskytnuté plnenie. Avšak odporcovia 1/2/ prostredníctvom svojho právneho zástupcu vzniesli vo veci námietku premlčania. Poukázali na to, že odstúpením navrhovateľa od predmetnej zmluvy sa zmluva zrušila od začiatku v zmysle § 48 OZ a každý z účastníkov je povinný vrátiť druhému všetko, čo na základe predmetnej zrušenej zmluvy dostal (§ 457 OZ) titulom bezdôvodného obohatenia. Vydať bezdôvodné obohatenie je povinný každý účastník v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe (§ 107 ods. 1 OZ), ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. V danom prípade je to deň, kedy nastali účinky odstúpenia od zmluvy a to deň 01.06.2010. Ak navrhovateľ uplatnil svoj nárok z predmetnej zmluvy na súde dňa 13.03.2014 urobil tak po márnom uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Súd dospel k rovnakému záveru, aj napriek čl. VIII ods. 4 Zmluvy, nakoľko ustanovenie čl. VIII. bod 4 Zmluvy, v ktorom dlžník, resp. dlžníci vyhlásili, že pri práve na peňažné plnenie z tejto zmluvy, práve na vrátenie celého zostatku úveru v zmysle čl. VI ods. 2 tejto zmluvy a práve na vrátenie bezdôvodného obohatenia po odstúpení od tejto zmluvy, v zmysle § 401 Obchodného zákonníka predlžujú zákonnú premlčaciu dobu na 10 rokov od doby, keď začne prvý raz plynúť, považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Predmetné ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovenia Občianskeho zákonníka predlžujú subjektívnu premlčaciu dobu pri plnení z bezdôvodného obohatenia z dvoch rokov na desať rokov, zaväzujú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka a evidentne zhoršujú jeho postavenie. Inými slovami povedané predĺženie premlčacej doby nad zákonnou stanovenú dobu podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania je nevýhodnejšie ako premlčacia doba podľa úpravy Občianskeho zákonníka (§ 107 OZ). Súd v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. aj bez návrhu účastníkov výslovne uviedol vo výroku rozsudku znenie zmluvnej podmienky, ako bolo dojednaná v spotrebiteľskej zmluve (čl. VIII ods. 4 Zmluvy), ktorú považoval za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v celom rozsahu neúspešného navrhovateľa zaviazal zaplatiť odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov právneho zastúpenia v sume 1443,25 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet ich právnej zástupkyne. Súd navrhovateľovi uložil nahradiť odporcom trovy právneho zastúpenia podľa § 10 ods. 1, § 13 ods. 2, § 14 ods. 1 a § 15 písm. a), b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov, a to vo výške 1443,25 eur pričom vychádzal z hodnoty sporu v sume 19117,09 eur a priznal trovy právneho zastúpenia za tieto úkony právnej služby:

1. prevzatie a príprava zastúpenia zo dňa 08.07.2014, odmena 353,54 eur + režijný paušál 8,04 eur,
2. odpor zo dňa 09.07.2014, odmena 353,54 eur + režijný paušál 8,04 eur,
3. účasť na pojednávaní dňa 05.09.2014, odmena 353,54 eur + režijný paušál 8,04 + náhrada za stratu času za 6 polhodín po 13,40 eur v sume 80,40 eur + cestovné v sume 37,57 eur (130 km x (7,9 l / 100 km x 1,344 eur/ l + 0,183 eur/ km) = 130 km x 0,289 eur/ km = 37,57 eur), t. j. odmenu 1060,62 eur + režijný paušál 24,12 eur + náhradu za stratu času 80,40 eur + cestovné 37,57 eur, spolu v sume 1202,71 eur. Keďže je právny zástupca odporcov platcom DPH priznal súd právnenému zástupcovi 20% DPH zo sumy 1202,71 eur vo výške 240,54 eur. Celkom trovy právneho zastúpenia odporcov 1/2/ predstavujú sumu 1443,25 eur. Súd nepriznal odporcom odmenu za uplatnený úkon nahliadnutie do spisu na OS Prievidza dňa 18.07.2014, ktorý považoval súd za neúčelný. Ďalej konštatoval, že v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. sa základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50%, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb. V danom prípade predstavuje základná sadzba tarifnej odmeny sumu 353,54 eura, čo znamená pri 50% znížení hodnotu 176,77 eur. Ak právna zástupkyňa v predmetnom konaní zastupovala dve osoby, znamená to, že jej patrí odmena za jeden úkon 2 krát znížená základná sadzba tarifnej odmeny, t. j. 176,77 x 2 = 353,54 eur.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci, a to v tom, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ust. § 48 ods. 1 Obč. zákonníka v spojení s § 457 Obč. zákonníka, namiesto toho, aby aplikoval § 506 Obchodného zákonníka v spojení s § 344 a nasl. Obchodného zákonníka, teda režim Obchodného zákonníka, t.j. súd nepoužil správny všeobecný záväzný právny predpis. Dôvodil, že ak súd prvého stupňa na základe ust. § 54 ods. 1 Obč. zákonníka vylúčil ust. Obchodného zákonníka, je tento postup v rozpore nielen s ust. § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka, ale aj v rozpore so samotným ust. § 54 ods. 1 Obč. zákonníka, ktorý umožňuje súdu posudzovať len zmluvné podmienky, ale nie podmienky dané ex lege. Mal za to, že odstúpenie od zmluvy a premlčaciu lehotu mal súd posúdiť podľa úpravy obsiahnutej v Obchodnom zákonníku. Poukázal na ust. § 349 ods. 1 a § 351 ods. 1 Obchodného zákonníka s tým, že pri odstúpení od zmluvy podľa zákonných ustanovení § 261 a § 344 a nasl. Obchodného zákonníka, bol povinný postupovať v zmysle ust. Obchodného zákonníka, teda pri odstúpení neaplikoval žiadnu zmluvne dohodnutú podmienku, iba zákon. Podľa jeho názoru začala mu plynúť 4-ročná premlčacia doba od 02.06.2010 (a nie ako skonštatoval súd prvého stupňa dňa 01.06.2010) a uplynula dňa 02.06.2014. Žalobný návrh bol podaný dňa 07.03.2014, t.č. včas. Poukázal na zák. č. 102/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky zákonník v čl. II. bod 1, v ktorom je uvedené: v § 52 ods. 2 sa na konci pripája táto veta: „ Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Toto ustanovenie nadobudlo účinnosť dňa 01.04.2015. Podľa logického výkladu, až do 01.04.2015 sa na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú ustanovenia Obchodného zákonníka. V tomto smere poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6MCdo/4/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.01.2014, sp.zn. 10Co/128/2013.

Odporcovia 1/, 2/ v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa navrhli napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uplatnili si náhradu trov odvolacieho konania, ktorú špecifikovali. Predmetnú zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere považovali za jednoznačne spotrebiteľskú. Mali za to, že súd prvého stupňa správne aplikoval režim Občianskeho zákonníka, nakoľko v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva, sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo, ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. S týmto názorom sa stotožnil aj navrhovateľ, nakoľko vo svojom odvolaní namietal tú skutočnosť, že súd prvého stupňa určil zmluvnú podmienku v čl. VIII. ods. 4 zmluvy za prijateľnú. Poukázali na to, že odvolateľ pri svojej argumentácii vôbec nebral do úvahy druhú vetu § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V tomto smere dal do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.02.2013, č.k. 6Co/81/2012-279, rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo/20/09, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 61Cb/221/09 a na Smernicu Rady č. 93/13 EÚ o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Odvolací súd preskúmal námietky, ktoré boli odvolateľom v odvolaní vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvého stupňa. Za daného stavu si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. a v celom rozsahu na ne poukazuje. Na zdôraznenie správnosti a k odvolacím námietkam odvolateľa dodáva nasledovné:

Uzavretý zmluvný vzťah medzi navrhovateľom a odporcami 1/, 2/ na základe zmluvy o úvere je potrebné aj podľa názoru odvolacieho súdu posudzovať ako spotrebiteľský vzťah. Nič nemení na skutočnosti, že zmluva o úvere bola medzi účastníkmi uzavretá dňa 19.08.2004 podľa Obchodného zákonníka. Aj keď právna úprava od 01.04.2004 taxatívne určovala, ktoré zmluvy sú spotrebiteľskými zmluvami a medzi ne Občiansky zákonník zmluvu o úvere nezaraďoval, s účinnosťou od 01.01.2008 došlo k zmene právnej úpravy (zákon č. 568/2007 Z. z.) tak, že podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom s tým, že podľa § 879j Občianskeho zákonníka sa ustanoveniami tohto zákona spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 01.01.2008; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 01.01.2008 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. Súd prvého stupňa preto správne aplikoval na danú vec Občiansky zákonník .

I keď už dlhšiu dobu bola takto ustálená súdna prax pri posudzovaní právnych vzťahov vyplývajúcich z úverových a podobných zmlúv uzavretých medzi dodávateľom a spotrebiteľom podľa Obchodného zákonníka, bola nejednotná prax súdov pri posudzovaní týchto právnych vzťahov v otázke premlčania. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. v znení zák. č. 151/2014 Z. z. v bode 1. v § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka pripojila vetu: „ Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva“. Z dôvodovej správy k zák. č. 102/2014 Z. z. vyplýva, „že na zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, sa použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 Obchodného zákonníka, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to bude inak. Rovnako to bude platiť aj pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka. Ak sa uzavrie spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku nie je upravená, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné bude vzťahovať Občiansky zákonník“. Uvedené teda znamená, že na premlčaciu dobu v spotrebiteľských zmluvách treba aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku. Citované ustanovenie síce nadobudlo účinnosť 01.05.2014, ale predmetná novela nemá prechodné ustanovenia. To znamená, že od jej účinnosti sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

Aplikáciu občianskoprávnej premlčacej doby v absolútnych obchodnoprávných zmluvách majúcich spotrebiteľský charakter odobril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý rozhodoval o sťažnosti podnikateľa poskytujúceho stavebné úvery (uznesenie zo dňa 19.06.2013 sp. zn. IÚS 402/2013). Aj v zmysle novelizácie ust. § 52 ods. 2 Obč. zákonníka ako bolo vyššie konštatované na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva. Námietky odvolateľa neboli preto dôvodné.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. Náhrada trov úspešných odporcov 1/, 2/ spočíva v odmene za právne služby - za 1 úkon - vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 21.01.2015, vychádzajúc z hodnoty veci 19.117,09 eur á 353,54 eur + 1x režijný paušál 8,39 eur + 20% DPH = 72,39 eur, spolu 434,32 eur (§ 10 ods. 1, § 13 ods. 2, § 13a ods. 1 písm. c), § 16 ods. 3, § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení).

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.